

HR-1999-371 - Rt-1999-1135 (263-99)

INSTANS:	Høyesteretts kjæremålsutvalg - Kjennelse.
DATO:	1999-07-09
DOKNR/PUBLISERT:	HR-1999-371 - Rt-1999-1135 (263-99)
STIKKORD:	Sivilprosess. Sakkyndig. Dyrevern.
SAMMENDRAG:	Det var i dette tilfelle ingen feil at det ikke ble oppnevnt sakkyndig, jfr. tvistemålsloven § 241. Saken gjaldt krav om avlaving av hund av rasen Amerikansk Staffordshire Terrier som utseendemessig er lik Pit Bull Terrier. Hunden hadde jaget og bitt sauer og hester, jfr. kamphundloven av 4. juli 1991 nr. 48 § 5 og bufeloven av 9. juli 1926 nr. 4 § 2.
SAKSGANG:	Borgarting lagmannsrett LB-1999-947 K - Høyesterett HR-1999-371 K, jnr. 214/1999.
PARTER:	Rune Fosseng (advokat Anders Brosveet) mot Anne Kathrine Ødegård (advokat Per Danielsen v/ advokat Rolf Knudsen).
FORFATTER:	Lund, Tjomsland og Rieber-Mohn.

Saken gjelder begjæring om avlaving av hund i medhold av lov av 9. juli 1926 nr. 4 om ansvar for skade på bufe ved hund m v (bufeloven) og midlertidig lov av 4. juli 1991 nr. 48 om forbud mot innførsel, hold og avl av farlige hunder (kamphundloven).

Side 1136

Rune Fosseng eier hunden Viggo, født i 1997. Hunden skal ifølge Norsk Kennel Klubs registrering være av rasen Amerikansk Staffordshire Terrier. Denne rasen er utseendemessig til forveksling lik rasen Pit Bull Terrier.

Fosseng bor i et jordbruksdistrikt med naboer som livnærer seg ved dyrehold. En av naboene, Anne Kathrine Ødegård, som blant annet driver kennel og aktivitetssenter med ridning, hevder at Viggo har jaget og bitt sauer og hester på hennes eiendom. Hun fremsatte 25. november 1998 begjæring overfor Follo politidistrikt om avlivning av hunden Viggo. Follo politidistrikt besluttet å holde hunden i forvaring inntil saken er endelig avgjort, og hunden ble plassert på kennel.

Etter å ha avholdt muntlig forhandling avsa Follo namsrett 11. februar 1999 kjennelse med slik slutning:

- "1. Hunden "Viggo" født *.*.1997 og eid av Rune Fosseng, kan avlives av politiet.
2. Rune Fosseng dømmes til å betale 23 032 - tjuetretusenogtrettito - kroner i saksomkostninger til - Anne Kathrine Ødegård innen 2 - to - uker fra forkynnelsen.
- 3 Kravet om dekning av omkostninger vedrørende Viggos opphold på Ski kennel tas ikke til følge."

Fosseng påkjærte kjennelsen til Borgarting lagmannsrett som 10. mai 1999 avsa kjennelse med slik slutning:

- "1. Slutningens punkt 1 og 2 i Ytre Follo namsretts kjennelse av 11 februar 1999, stadfestes.
2. I saksomkostninger for lagmannsretten betaler Rune Fosseng 5 000 - femtusen - kroner til Anne Kathrine Ødegård innen 2 - to - uker fra dommens forkynnelsen, tillagt 12 % rente fra forfall og til betaling skjer."

Fosseng har i rett tid påkjært kjennelsen til Høyesteretts kjæremålsutvalg. Han har i det vesentlige anført:

I kjæremålet til lagmannsretten ble det begjært oppnevning av sakkyndig for å vurdere Viggos gemytt, lynne og evne til å gjennomføre slike angrep som det er påstått at han har utført.

Lagmannsretten avgjorde imidlertid saken uten å ta stilling til begjæringen om sakkyndig. Dette er en avgjørelse under saksforberedelsen som kan påkjæres selvstendig, og det må da være et minstekrav at partene får et varsel om rettens beslutning. Fosseng ville da hatt foranledning til å innhente uttalelse fra en privat sakkyndig.

I nærværende sak skulle det oppnevnes sakkyndig når det var begjært. Lagmannsretten har trukket bastante konklusjoner om nettopp det vurderingstema det ble begjært oppnevnt sakkyndig for å vurdere. Retten har bygget sine konklusjoner på de påstander som er fremsatt fra Ødegårds side. Som påpekt i kjæremålet til lagmannsretten savnes objektive bevis i saken. Det er her dessuten tale om en endelig og definitiv avgjørelse for hunden, og da taler mye mot å nekte oppnevning av sakkyndig. Unnlattelsen av å oppnevne sakkyndig er således en saksbehandlingsfeil.

Lagmannsretten meddelte ikke på noe tidspunkt at saken ville bli tatt opp til avgjørelse, og satte ikke noen frist for ytterligere merknader. For

Side 1137

partene fremsto det dermed som om man ventet på en avgjørelse av sakkyndigsspørsmålet.

Etter omstendighetene kan det også fremstå som en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke drøftet de fremsatte anførsler vedrørende de beviskrav som må oppstilles i denne typen saker.

Det er nedlagt slik påstand:

"1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

2. Rune Fosseng tilkjennes saksomkostninger for Høyesteretts kjæremålsutvalg."

Ødegård har i sitt tilsvarende i det vesentlige gjort gjeldende:

Det foreligger ikke noen feil i lagmannsrettens saksbehandling som gir grunnlag for opphevelse.

En begjæring om avliving av hund skal behandles etter reglene i tvangsfullbyrdsloven kap. 13, jf. bufeloven § 2 og kamphundloven § 5. Det sentrale for spørsmålet om oppnevning av sakkyndig er om dette er nødvendig for å få saken forsvarlig opplyst. I utgangspunktet er det opp til rettens skjønn om sakkyndig skal oppnevnes. Bare unntaksvis vil det være en saksbehandlingsfeil at sakkyndig ikke oppnevnes, jf. Rt-1995-433 .

Hvorvidt hunden har jaget eller skadet bufe, blir først og fremst et spørsmål om hva vitner og behandlende veterinær kan uttale seg om. Oppnevning av sakkyndig er dermed ikke nødvendig. Det er heller ikke noe som tilsier at en privat sakkyndig kunne ha tilført noe av betydning for sakens utfall.

Ved behandling av kjæremål har lagmannsretten ikke plikt til å gi varsel om at saken tas opp til avgjørelse. Etter Ødegårds kjæremålstilsvarende til lagmannsretten hadde dessuten Fosseng god tid til å fremsette ytterligere merknader.

Bufeloven § 2 og kamphundloven § 5 oppstiller ikke spesielle regler om beviskrav. Det er derfor de alminnelige regler om fri bevisbedømmelse og krav om sannsynlighetsovervekt som må komme til anvendelse, og det kan ikke anses som saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke eksplisitt uttrykte dette i kjennelsen.

Det er nedlagt slik påstand:

"1. Kjæremålet forkastes.

2. Rune Fosseng tilpliktes å betale Anne Kathrine Ødegårds saksomkostninger for Høyesteretts kjæremålsutvalg med tillegg av 12 % rente fra forfall og til betaling skjer."

Høyesteretts kjæremålsutvalg bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset, jf. tvistemålsloven § 404. Kjæremålet gjelder lagmannsrettens saksbehandling, som utvalget kan prøve.

Kjæremålet over saksbehandlingen retter seg i første rekke mot at lagmannsretten unnlot å oppnevne sakkyndig for å vurdere "hundens gemytt, lynne og evne til å gjennomføre et slikt angrep som påstått", in casu et angrep på en hest, og mot at den kjærende part ikke ble meddelt dette før saken ble tatt opp til avgjørelse.

Utvalget bemerker at spørsmålet om oppnevning av sakkyndig i tvistemål beror på en skjønsmessig vurdering av hva retten ser som

Side 1138

nødvendig for sakens opplysning. Denne vurderingen vil kjæremålsinstansen normalt ikke overprøve, jf. Rt-1995-433 . Utvalget kan ikke se at det i denne sak var en feil ikke å oppnevne sakkyndig for å vurdere de forhold begjæringen om oppnevning tar sikte på. Av lagmannsrettens kjennelse fremgår det at retten har vurdert spørsmålet om lovens betingelser for avliving er oppfylt i tilknytning til de konkrete bevisene i saken, i første rekke utsagn fra parter og vitner, blant annet en erklæring fra den kjærende part der han erkjenner at hunden hans hadde jaget og drept en sau og jaget og bitt en sau og fire hester. Utvalget har ikke noe å bemerke til at lagmannsretten i denne bevissituasjonen unnlot å oppnevne sakkyndig. Men beslutningen om ikke å oppnevne sakkyndig er ikke kommet til uttrykk i noe dokument i saken. Dette er uheldig. Det må videre anses som en saksbehandlingsfeil at beslutningen ikke ble meddelt Fosseng. Slik denne saken ligger an, kan dette imidlertid ikke ha virket bestemmende på lagmannsrettens avgjørelse.

Når det gjelder de øvrige forhold som er trukket frem i kjæremålstilsvaret, kan utvalget ikke se at det er begått saksbehandlingsfeil i lagmannsretten.

Kjæremålet blir å forkaste. Kjæremålsmotparten har påstått seg tilkjent saksomkostninger med tillegg av rente. Påstanden tas til følge, og omkostningene settes til kroner 3 000.

Kjennelsen er enstemmig.

Slutning:

- 1. Kjæremålet forkastes.*
- 2. I saksomkostninger for Høyesteretts kjæremålsutvalg betaler Rune Fosseng til Anne Kathrine Ødegård 3.000 - tretusen - kroner med 12 - tolv - prosent årlig rente fra 2 - to - uker etter forkynnelsen av denne kjennelse til betaling skjer.*